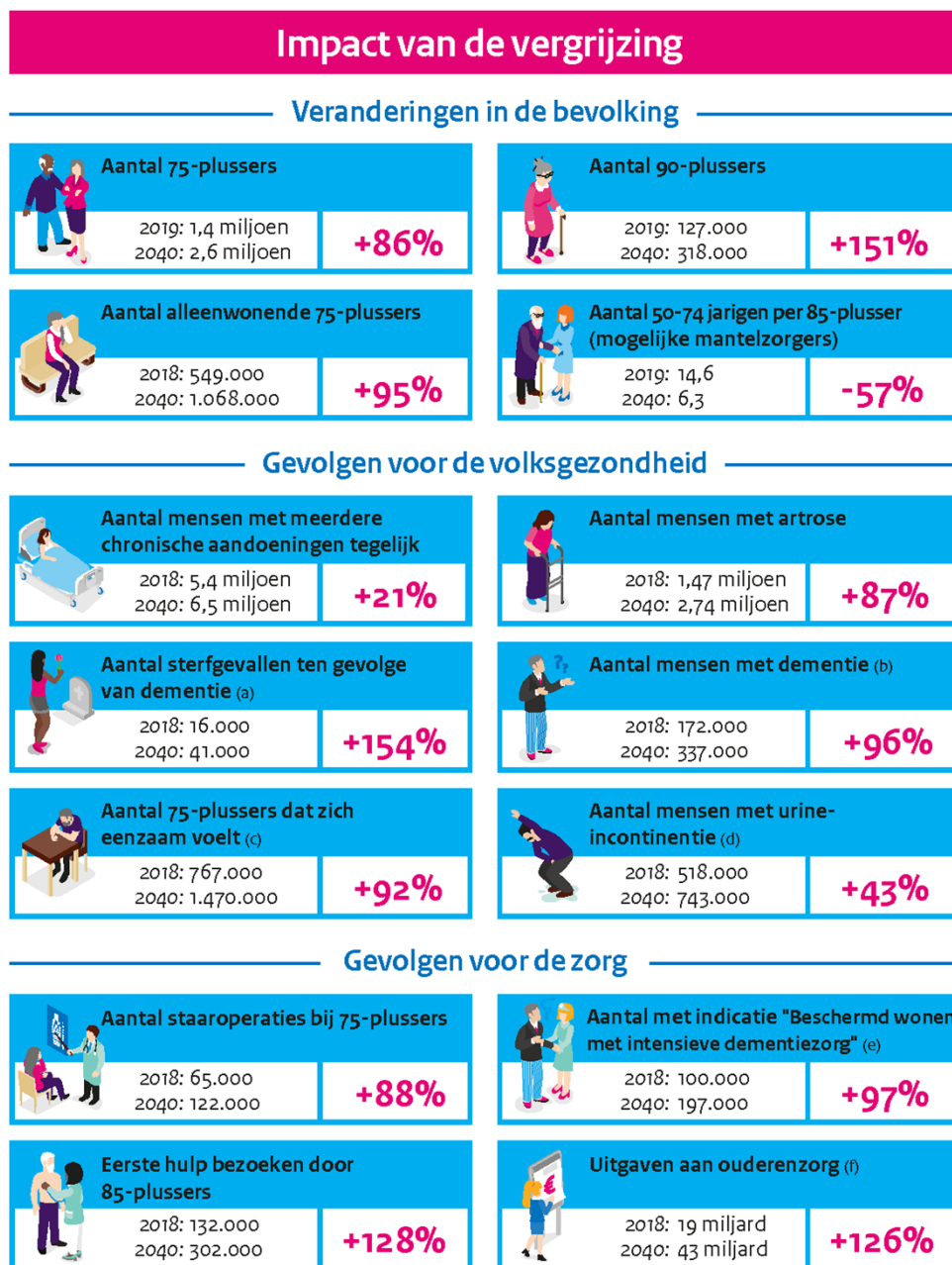

Bijlage 1. Impact van de vergrijzing (RIVM)

Deze infographic laat zien hoe onze volksgezondheid en zorg zich ontwikkelen als we als maatschappij op de huidige voet zouden doorgaan en niets extra's zouden doen.

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, augustus 2019

Bijlage 2. Bestaande vervoersmogelijkheden

Voordat iets nieuws wordt ontwikkeld is het goed om op een rij te zetten welke vormen van vervoer beschikbaar zijn. Nieuwe vormen van vervoer zouden een aanvulling moeten zijn op de bestaande mogelijkheden en een mogelijke lacune in dit aanbod invullen.

Nr.	Soort	Beschrijving
1	Eigen vervoer	Te voet, fiets (elektrisch), brommer/scooter, auto.
2	Vervoer uit eigen netwerk	Meerijden of gebracht worden door familie, vrienden, burens of anderszins.
3	Commercieel vervoer	Taxi
4	Openbaar vervoer	Bus, metro en trein
5	Wmo-vervoersvoorzieningen	Scootmobiel, rolstoel, regiotaxi, vervoer gekoppeld aan dagbesteding.
6	Fietsmaatjes	Duofietsen met vrijwilligers
7	Topaz	Topaz maakt gebruik van een Tuktuk. Dat is een driewielig motorrijtuig die geschikt is om maximaal 4 personen mee te vervoeren. Daarnaast organiseert Topaz vrijwilligers die met hun eigen vervoersmiddel mensen vervoeren.
8	Groot Hoogwaak	Een bus die wordt bestuurd door vrijwilligers en ingezet voor uitjes vanuit Groot Hoogwaak.

Bijlage 3. Vervoersbehoefte van maatschappelijke partners

Ouderenbonden

Deze geven aan signalen te ontvangen dat mensen lang moeten wachten op de regiotaxi. Ook komt het voor dat deze in het geheel niet komt of langer dan verwacht doet over de gevraagde rit. Er zijn ook klachten over de service die door de regiotaxi geboden wordt. Vanwege deze geluiden is een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd en gepubliceerd in oktober 2019. De regiotaxi scoort hierin een dikke voldoende (7,3 regiobreed en een 7,6 in Noordwijk en Noorderwijkhout). Hoewel het totaaloordeel goed is, laat het onderzoek echter ook duidelijke verbeterpunten zien op vlakken waar minder goed wordt gescoord.

Zorginstellingen

Zorginstellingen die dagbesteding (begeleiding groepen) aanbieden hebben vaak te maken met cliënten die niet met eigen vervoer kunnen komen. Zij zijn als aanbieder verantwoordelijk voor dit vervoer en ontvangen in de vergoeding daar ook budget voor. Om die reden zoeken zorgaanbieders naar een zo efficiënt mogelijk vervoer. Ook bij bepaalde algemene voorzieningen (zoals Reuring en andere welzijnsactiviteiten) bestaat een behoefte aan een vervoersdienst.

Het feit dat zorginstellingen geld ontvangen voor het organiseren van het vervoer van hun cliënten, pleit ervoor om bij de ontwikkeling van nieuwe vormen te kijken naar cofinanciering. Voertuigen kunnen op die manier breder ingezet worden, bijvoorbeeld voor vervoer naar de dagbesteding, een algemene voorziening en individuele vervoerswensen.

Isolement

Een 'stille' behoefte zou kunnen liggen bij mensen die beperkt hun huis uitkomen. Een deel van de eenzaamheid onder ouderen komt door hun verminderde mobiliteit, waardoor ze minder makkelijk zelf mensen bezoeken. Omgekeerd is een vervoersdienst waarbij chauffeur en passagiers goed contact maken een middel om mensen te helpen uit hun isolement te komen. Deze stille vervoersbehoefte bij mensen die beperkt het huis uit komen is moeilijk in beeld te brengen. Het gaat niet alleen om een onbekende vraag, maar ook om een sluimerende vraag. Dat wil zeggen een behoefte die de mensen zelf mogelijk ook niet herkennen en zullen opgeven.

Bijlage 4. Vervoer in andere gemeenten

Op welke manier gaan omliggende gemeenten met deze vervoersbehoefte om?

Gemeente	Vormen	Toelichting
Katwijk	Regiotaxi, Katwijk rijdt, Katwijk rijdt mee, Katwijk fietst. ¹	De gemeente Katwijk kiest voor het opschalen van lokale vervoersvoorzieningen en hoopt daarmee de kosten voor individuele vervoersvoorzieningen te verminderen. “Katwijk rijdt” is een taxidienst met elektrische auto’s. “Katwijk rijdt mee” is een vorm van ANWB-automaatje en “Katwijk fietst” is het project fietsmaatjes.
Teylingen	Automaatje ² , fietsmaatjes ³	Het project Automaatje loopt succesvol met gemiddeld 50 ritten per maand en 75 actieve deelnemers en circa 30 actieve vrijwilligers.
Lisse	Seniorenbus ⁴	Een elektrische bus voor senioren bestuurd door vrijwilligers. De bus is mogelijk gemaakt door fondsen en bijdragen van plaatselijke adverteerders.
Hillegom	Automaatje ⁵	Vervoer door vrijwilligers met het eigen vervoersmiddel.
Utrecht	Buurtmobiel ⁶	Buurt Mobiel biedt (hybride) vervoer in Utrecht. Dit is duurzaam, plezierig, comfortabel en veilig over korte afstanden. Vrijwilligers besturen de voertuigen en halen mensen thuis op, brengen hen weg of stoppen onderweg om iemand in te laten stappen.

Uit deze voorbeelden blijkt dat er grofweg 3 vormen voor vrijwilligersvervoer worden gehanteerd:

1. Met een aangeschaft voertuig;
2. Met het voertuig van de vrijwilliger zelf;
3. Met een aangepaste fiets.

¹ https://katwijk.notubiz.nl/document/8277041/1/9_Bijlage_1_Sociaal_recreatief_vervoer_in_Katwijk_vanaf_20_20_%281534605%29

² <https://www.welzijnteylingen.nl/paginas/30/ANWB%20AutoMaatje>

³ <https://fietsmaatjesteylingen.nl/>

⁴ <https://welzijnskompas.nl/seniorenbus-lisse/>

⁵ <https://welzijnskompas.nl/vervoersvrijwilligers/>

⁶ <https://www.buurtmobiel.com/>

Bijlage 5. Mix van vervoersvoorzieningen

a. Het concept

Investering in een combinatie van 3 soorten vervoersvoorzieningen benut de specifieke voordelen die elk heeft en zorgt voor een breed aanbod waaruit mensen kunnen kiezen.

	Shuttles (TukTuk)	Automaatje	Regiotaxi
Beschrijving	Elektrisch vervoer, bestuurt door vrijwilligers, geschikt voor korte afstanden.	Vervoer met het vervoersmiddel van de vrijwilliger, gericht op de vorming van maatjes.	Vervoer met taxi's, ook geschikt voor mensen met een beperking.
Pilot	Per kern worden lokale partners gezocht. Bij voorkeur worden zorginstellingen betrokken voor het dagbestedingsvervoer en de coördinatie van vrijwilligers. Ondernemers worden gevraagd te helpen met de stalling, het opladen en sponsoring. De gemeente draagt bij om de businesscase sluitend te maken.	Dit project wordt opgezet door Welzijn Noordwijk in samenwerking met de Stichting Thuishuis Noordwijk (i.o.) en andere partners per kern.	Dit is een bestaande Wmo-vervoersvoorziening, dus geen pilot. Op basis van het cliënttevredenheidsonderzoek worden verbeteringen doorgevoerd en gemonitord. Zodoende kan de kwaliteit en betrouwbaarheid van deze voorziening worden verhoogd.
Specifieke kracht	Combinatie zorg-ondernemers-gemeente levert meerwaarde en kostenspreiding voor alle betrokkenen.	Bewezen middel om eenzaamheid te verminderen en isolement te doorbreken.	Verreweg het grootste aantal vervoersbewegingen, efficiënt en betrouwbaar, geschikt voor mensen met een Wmo-indicatie.
Periode	2 jaar	2 jaar	2 jaar
Kosten	€ 30.000 per jaar	€ 40.000 per jaar	N.v.t.

b. Kosten-baten analyse

Kosten	Baten
Investering van in totaal € 140.000 voor 2 jaar	Verhoogde mobiliteit voor ouderen en kwetsbare inwoners.
	Beschikbaarheid vervoer naar welzijnsactiviteiten en algemene voorzieningen.
	Vermindering van eenzaamheid
	Duurzamer vervoer door inzet elektrisch vervoer en eigen vervoersmiddelen.
	Mogelijke vermindering ritten Regiotaxi door inzet alternatieven voor de 1 ^{ste} zone.

Bijlage 6. Shuttles (TukTuk's)

Omschrijving pilot Noordwijkerhout

Sinds 2018 is Woonzorgcentrum Topaz - Munnekewij gestart met 2 elektrische shuttles, TukTuk's genaamd. Vanwege de toeloop kwam er in oktober 2018 een derde bij. In 2018 hebben zij circa 200 ritten verzorgd met hulp van vrijwilligers. Dit is exclusief de ritten die werden gemaakt voor de dagbesteding van het Ontmoetingscentrum Dementie. In 2019 waren er 555 ritten in wijk. Daarnaast

werden er circa 3.360⁷ ritten per jaar gemaakt om mensen van en naar de dagbesteding in het Ontmoetingscentrum Dementie te brengen. Het totaal aantal ritten in 2019 komt daarmee op 3915.

Om de TukTuk's te kunnen laten rondrijden wordt er 4 uur aan coördinatie per week op ingezet. Deze coördinator werft chauffeurs, regelt en coördineert de ritten, plant vrijwilligers in, verzorgt de PR en onderhoudt en beantwoordt vragen.

Voor de exploitatie van de TukTuk's in 2019 is voor € 34.164 aan kosten gemaakt. Het betreft hier de posten leasekosten (€ 27.000), huur parkeergarage (€ 2.700) en coördinatie (€ 4.464). De kosten bedragen € 8,72 per rit. De inkomsten bedroegen in totaal € 16.610. Deze bestonden uit de vergoeding vanuit de dagbesteding (€ 10.500), de eigen bijdragen (€ 1.110) en een subsidie voor de pilot van de gemeente (€ 5.000). Het saldo van uitgaven en inkomsten laat een tekort in 2019 zien van € 17.554,-.

Uitbreiding naar andere kernen

De exploitatie van de TukTuk's bij Topaz is niet kostendekkend. Als de pilot wordt uitgebreid naar andere kernen is het van belang het tekort in de exploitatie te verminderen. Dit kan door in het businessmodel ondernemers te betrekken. Deze kunnen de kosten drukken door als maatschappelijke bijdrage hun parkeergarage ter beschikking te stellen voor stalling en het opladen van de voertuigen. Supermarkten hebben hiervoor vaak centraal gelegen faciliteiten. Ook kunnen zij door sponsoring reclame maken door bestickering van het voertuig. Daarnaast is het van belang partnerschappen aan te gaan met zorgaanbieders voor hun dagbestedingsvervoer. De gemeente kan structureel gaan bijdragen door een subsidie te verstrekken voor de coördinatie van vrijwilligers.

Kosten	Bedrag	Inkomsten	Bedrag
Huur 3 Shuttles	€ 27.000	Vergoeding dagbesteding	€ 16.000
Stalling en opladen	Vergoeding door ondernemers	Eigen bijdrage	€ 1.000
Coördinatie	€ 5.000	Sponsoring	€ 8.000
Verzekering	In huurcontract	Subsidie gemeente	€ 7.000
Totaal	€ 32.000	Totaal	€ 32.000

Voor De Zilk is geen bijdrage vanuit een lokale zorginstelling mogelijk waardoor de kosten voor de gemeente hoger zullen zijn. Hoe de exploitatie per kern precies uitpakt is afhankelijk van de deelname van de maatschappelijke partners. Een budget van € 30.000 per jaar moet voldoende ruimte bieden om per kern tot een passende vorm te komen.

Bijlage 7. Automaatje

Omschrijving

Automaatje is een vrijwillige vervoersdienst waarbij vrijwilligers gebruik maken van hun eigen vervoersmiddel om ritjes uit te voeren. Het gebruik van ANWB AutoMaatje is, behalve de bijdrage in de kosten van de vrijwilliger, geheel gratis. De ANWB heeft het concept ontwikkeld en biedt vanuit haar maatschappelijke betrokkenheid dit op een aantal voorwaarden gratis aan, waaronder de planningssoftware, promotiematerialen en andere formats die nodig zijn. Daarnaast is deze vervoersformule landelijk bekend bij het grote publiek en voldoet het aan alle wettelijke eisen.

In buurgemeente Teylingen loopt het project Automaatje een paar jaar. Daar werden in 2019 537 ritten gereden. In de gemeente Woerden zijn in 2019 8.800 ritten gereden. In die gemeente wordt Automaatje ingezet in combinatie met het Thuishuis project. Dit is een project waarbij er een

⁷ Berekend door: 7 cliënten per dag, retourrit, 5 dagen per week, 48 weken per jaar.

‘studentenhuis’ voor alleenstaande ouderen wordt ingericht en er actief wordt geprobeerd om thuiswonende eenzamen te bereiken. Het Thuishuis project Noordwijk gaat in het voorjaar van 2020 van start.

Financiën

Om Automaatje te kunnen draaien is een vrijwilligerscoördinator nodig voor 16 uur per week. Daarnaast is inzet van ongeveer 4 uur per week nodig voor de promotie, communicatie en begeleiding van vrijwilligers. In totaal bedragen deze kosten € 40.000 per jaar. Deze kosten kunnen in de opstartfase worden verminderd door een beroep te doen op fondsen. Daarnaast is een combinatie mogelijk met de vrijwilligerscoördinatie die wordt ingericht voor het Thuishuis. Op de langere termijn moet rekening worden gehouden met een stijging van het aantal ritten en daarmee met een grotere coördinatiecapaciteit.

Bijlage 8: de Regiotaxi

Omschrijving

Op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning bieden gemeenten collectief vervoer aan als voorziening. Deze Wmo-vervoersvoorziening is bedoeld voor burgers die hun eigen vervoer niet meer zelfstandig of met hulp van familie of vrienden kunnen organiseren. Daar is bijvoorbeeld sprake van als iemand vanwege een handicap, beperking of psychische aandoening niet meer kan reizen met het openbaar vervoer. Met een Wmo-taxipas is het dan mogelijk om tegen een gereduceerd tarief te reizen binnen 5 vervoerzones rond het woonadres. Wanneer er sprake is van reizen op langere afstanden (buiten de regio) komt men niet in aanmerking voor de Wmo-vervoer via de Regiotaxi.

De Regiotaxi brengt mensen van deur tot deur en kan 1 of 2 uur van te voren worden besteld. Wmo-taxivervoer is bedoeld voor ritten binnen 25 gereden kilometers vanaf het woonadres van de klant. Soms rijdt de regiotaxi langs andere adressen om reizigers op te halen of weg te brengen waardoor de reis iets langer kan duren. Ongeveer 5 minuten voor het arriveren van de taxi krijgt de klant een melding dat de chauffeur eraan komt. De taxichauffeur kan indien nodig helpen met in- en uitstappen. Voor de Regiotaxi betalen mensen per rit een eigen bijdrage.

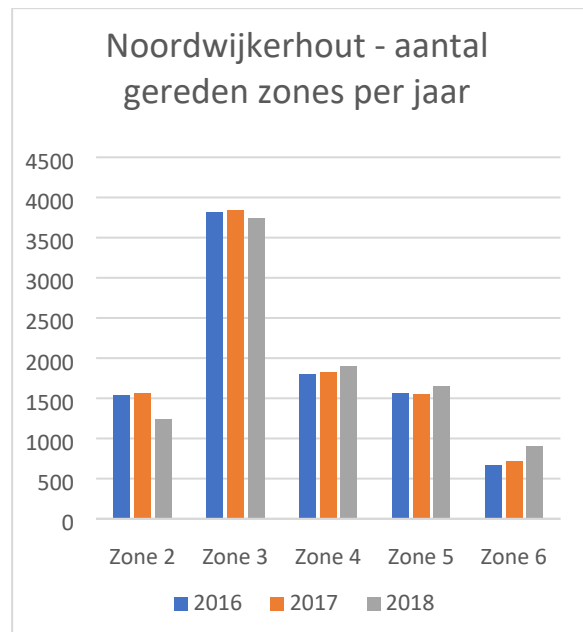
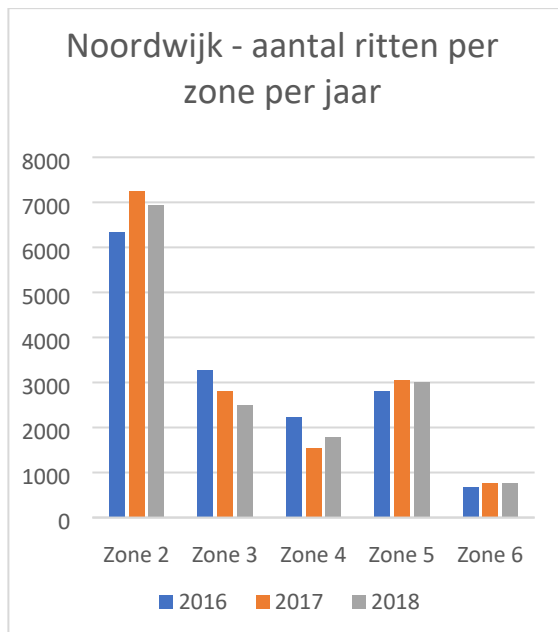
Zones en eigen bijdrage Regiotaxi

De Regiotaxi werkt met zones. De eerste zone geldt als instaptarief. Iemand betaalt voor de kortste rit dus altijd 2 zones. In de onderstaande tabel zijn de tarieven van 2020 voor de eigen bijdrage weergegeven.

Lengte rit	Bedrag	Met Wmo pas, 65 min	Met Wmo pas, 65 plus
1 ^{ste} zone	€ 2,95	€ 1,10	€ 0,77
2 zones	€ 5,90	€ 2,20	€ 1,54
3 zones	€ 8,85	€ 3,30	€ 2,31
4 zones	€ 11,80	€ 4,40	€ 3,08
5 zones	€ 14,75	€ 5,50	€ 3,85
Buiten 5 zones	€ 2,51 per kilometer	€ 2,51 per kilometer	€ 2,51 per kilometer

Gebruik

Er wordt goed gebruik gemaakt van de Regiotaxi. De onderstaande tabellen tonen het gebruik van de Regiotaxi in de jaren 2016, 2017 en 2018 voor respectievelijk de voormalige gemeente Noordwijk en de voormalige gemeente Noordwijkerhout.

Het verschil tussen het gebruik tekent zich duidelijk af: in de kernen Noordwijk Zee en Binnen wordt sterk meer gebruik gemaakt van de korte ritten.

Gemeentelijke kosten Regiotaxi

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van het gebruik van de Regiotaxi en de daaraan verbonden kosten.

	Gemiddeld aantal gebruikers	Zones totaal	Kosten	Eigen bijdrage	Totaal
Hillegom					
totaal 2015	243	50.517	263.178	40.029	223.149
totaal 2016	229	46.337	244.191	35.841	208.350
totaal 2017	208	43.658	226.754	33.831	192.923
totaal 2018	190	40.361	214.655	31.789	182.866
Lisse					
totaal 2015	184	32.894	171.378	25.147	146.231
totaal 2016	167	30.068	158.453	22.572	135.881
totaal 2017	163	31.643	164.354	23.901	140.453
totaal 2018	168	31.366	166.240	23.771	142.469
Noordwijk					
totaal 2015	268	51.703	269.373	38.502	230.871
totaal 2016	247	49.398	260.327	36.650	223.677
totaal 2017	252	48.946	254.226	36.315	217.911
totaal 2018	249	48.100	254.930	36.007	218.923
Noordwijkerhout					
totaal 2015	181	34.719	180.886	28.027	152.859
totaal 2016	168	33.456	176.313	26.934	149.379
totaal 2017	170	33.844	175.786	27.300	148.486
totaal 2018	171	34.900	184.970	28.107	156.863
Teylingen					
totaal 2015	306	62.052	323.291	48.770	274.521
totaal 2016	292	56.422	298.008	45.256	252.752
totaal 2017	294	57.115	296.655	45.689	250.966
totaal 2018	271	53.598	284.069	42.416	241.653

Gemiddeld zijn er circa 250 gebruikers in de voormalige gemeente Noordwijk en 170 in de voormalige gemeente Noordwijkerhout. In 2018 kostte dit gebruik voor beide gemeenten samen € 439.900. De eigen bijdragen van de gebruikers brachten € 64.114 op. Dit resulteert in een totaal van € 375.786 aan kosten. Per individu maakt de gemeente € 895 aan kosten. Voor deze kosten werden in totaal 83.000 zones doorkruist. Een gemiddelde van 198 zones per gebruiker.

